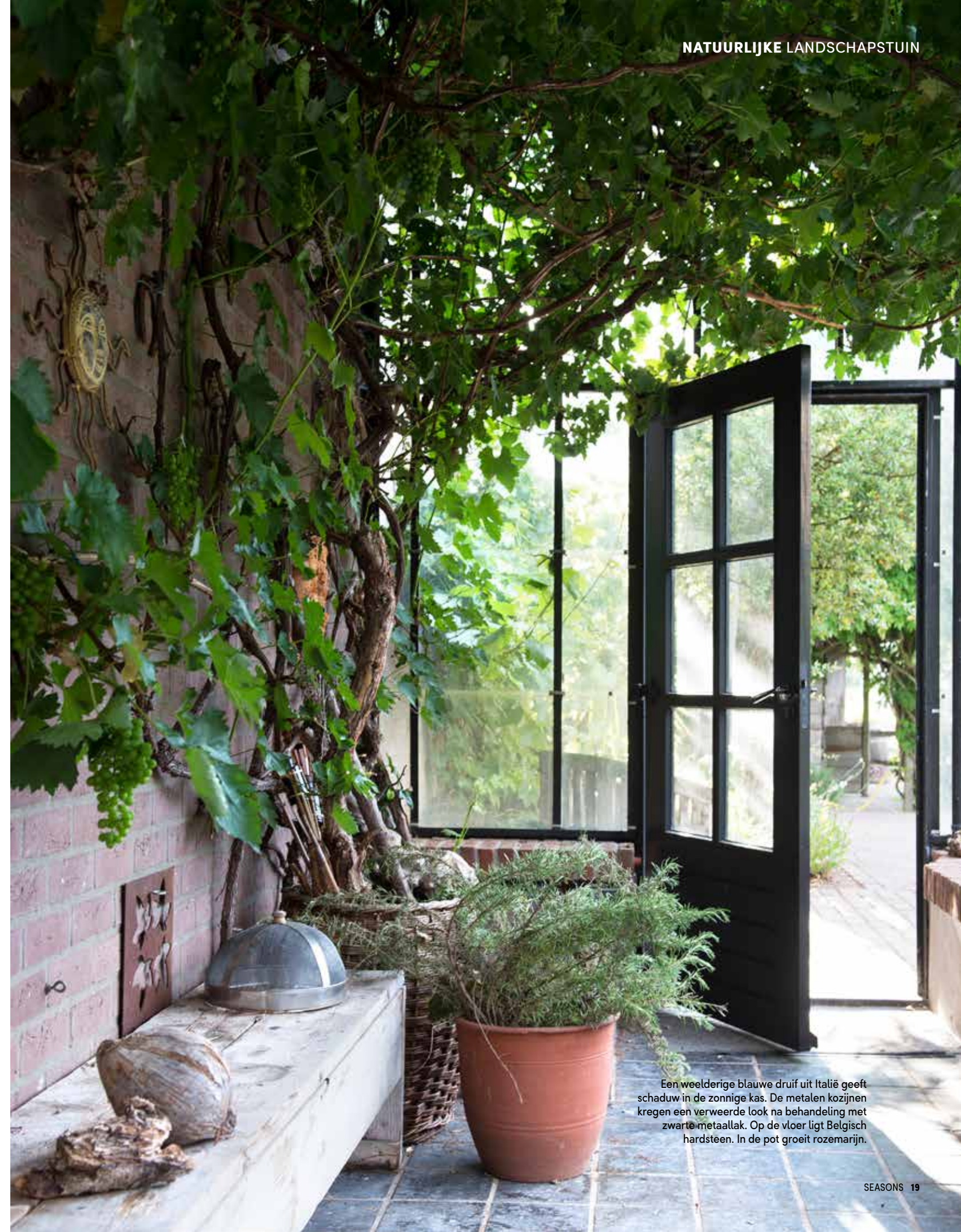

Een klaproos heeft voor tuin- en landschapskunstenaar Nico Wissing dezelfde waarde als een salvia. En de mol is net zo welkom als de distelvink in zijn proeftuin in het Achterhoekse Megchelen. Tuinieren doet hij natuurinclusief én met een groene missie.

TEKST MIRIAM ENZERINK FOTOGRAFIE TRUI HEINHUIS
TUINPLATTEGROND PAULINE VAN EIJLE

Hier mag *alles* zijn gang gaan

Een weelderige blauwe druif uit Italië geeft schaduw in de zonnige kas. De metalen kozijnen kregen een verweerde look na behandeling met zwarte metaallak. Op de vloer ligt Belgisch hardsteen. In de pot groeit rozemarijn.

Zicht op het woonhuis vanaf de weide bij de natuurlijke vijver. Rechts: *Phlomis russeliana*.

‘Groenvisionair’ is een titel die tuin- en landschapkunstenaar Nico Wissing met verve draagt tijdens een rondleiding door zijn privétuin even buiten het grensdorpje Megchelen. Want hoewel de vaste-plantenborders harmonieus om zijn woonboerderij krullen, ziet de Achterhoek hier wel een ‘superweide’ ontstaan. Nico onderzoekt de toepassing van zo’n veld waarin wilde planten en onkruiden in harmonie groeien samen met sterke, gecultiveerde vaste planten. Een tuin die, als hij eenmaal in balans is, zichzelf in stand houdt. In natte én droge tijden. “We moeten af van dat netheidsbeeld en het dwangmatige schoffelen”, aldus Nico. “Een superweide vraagt om een andere manier van onderhouden. Als tuinier sta je aan de zijlijn en volg je de bewegingen van de natuur. Alleen als een soort de overhand neemt, grijp je in. Dankzij dit natuurinclusief tuinieren zal de biodiversiteit enorm toenemen.” En dus verontschuldigt Nico zich niet voor de klavertjes en madeliefjes in zijn gazon. En wijst hij zonder ergernis op de molshopen in het gras en de muizenholletjes onder de eikenbladhortensia. “Onkruiden en plaagdieren zijn onderdeel van een heel ecosysteem. Als we ze uitschakelen, dan verstoort je die belangrijke kringloop.” In Nico’s voortuin weven vaste planten met uitgesproken bladvormen borders organisch aan elkaar. Favorieten als regenboogvaren, geitenbaard en *Acanthus* krijgen in zijn ‘superweide’ ook zeker een hoofdrol. Maar dan in combinatie met inheemse planten als teunisbloem, stalkaars en verschillende distelsoorten. “Een klaproos is evenveel waard als een salvia. Ook al bloeit hij toevallig rood, terwijl ik hier misschien blauw had bedacht.”

Meanderende graspaden

De drie hectare grond rond zijn boerderij is voor Nico één grote proeftuin. In fases ontwikkelde hij hier samen met echtgenote Yvonne verrassende tuinkamers en landschapselementen. Zoals de prairieachtige tuin aan de zijkant van de boerderij. Aanvankelijk zaaide hij hier, deels vanuit tijdgebrek, een wilde-bloemenweide. Tot het veranderende klimaat hem tien jaar geleden inspireerde om te experimenteren met lavasplit. “De grond is hier gemengd met Prairieva. Deze korrels houden vocht goed vast. Op de hoge delen bracht ik een gemengde beplanting aan met onder meer akelei, ridderspoor en *Epimedium*, waar ik

Nico’s tips voor een bloemrijk hooiland

- “Als je tuiniert op (stikstof)rijke grond verschraal je deze eerst door de toplaag eraf te schrapen. Daardoor komen er vaak al spontaan wilde planten terug.”
- “Het eerste jaar zal er misschien veel zuring of melde naar boven komen. Haal hiervan gedeeltes weg om andere planten een kans te geven.”
- “Eventueel kun je in het eerste jaar na het verschralen van de bodem bijzaaien. Kies voor biologisch en inheems zaad dat geschikt is voor de grondsoort, bijvoorbeeld van kwekerij Cruydt-Hoeck.”
- “Maai aan het begin van de zomer en begin van de herfst, maar laat altijd een deel staan voor insecten, vogels en andere dieren. Ook in de winter.”
- “Grijp zo min mogelijk in en laat vooral de natuur zijn werk doen.”
- “De randen kun je eventueel beplanten met inheemse bomen en heesters. Hier stond al meidoorn en ik heb er sleedoorn bij gezet. Dat zorgt voor wolken witte bloesem in de lente.”

dol op ben. De lagere, nattere delen zijn ingeplant met soorten die daar goed aarden, zoals leverkruid en asters. Zo kan deze tuin zichzelf bedruipen.” Nico beplante de borders ritmisch door steeds groepen te herhalen. Graspaden meanderen erdoorheen als gemaaide paden in een bloemenwei. Rustpunten zijn hier enkele solitaire bomen, waaronder een linde en kastanje.

Niets wordt weggegooid

Aan de rand van de prairietuin symboliseert een markante *Catalpa bignonioides* de start van de tuin. Nico redde hem van de stort; de vorige eigenaren vonden de takken te krom. De houten ligstoel in de schaduw is een favoriete plek om van het uitzicht te genieten. De prairietuin is hier bewust verdiept aangelegd, zestig centimeter onder het maaiveld. Op die manier ontstaan spannende, gelaagde zichtlijnen: via trapjes van cortenstaal naar de lage bloemenzee en het hoger gelegen ‘geleende landschap’ daarachter. “Het glooiende karakter van deze oude rivierduin wordt versterkt door de tuin enerzijds af te graven en anderzijds wat op te hogen.” Vanuit de ligstoel kan Nico goed de biodiversiteit in de prairietuin bekijken. “Soms moeten we ingrijpen. De wilde marjolein, asters, smeerwortels en *Knautia*’s kunnen opdringerig zijn. Die spitten we er af en toe uit, zodat de margrietten en irissen niet in de verdrukking komen. Ik wilde de soortenrijkdom hier graag in stand houden, en niet alleen voor het mooie plaatje. Maar we gooien niks weg hoor. Planten die we over hebben, geven we mee aan vrienden, familie en burens.”

Voor de ezelswei staan vier verschillende kersenbomen, waaronder een meikers en een spekkers.

Alchemilla mollis, ofwel vrouwenmantel.

Nico Wissing bij de bloemenwei vol bloeiend koolzaad.

In de schaduw van de *Catalpa bignonioides* geniet Nico in de ligstoel vaak van het zicht op de prairietuin, met daarachter het ‘geleende landschap’ van de Achterhoek.

Allium karataviense.

Het tuinontwerpkantoor kreeg een groen sedumdak. Zo gaat het mooi op in het landschap.

Na vijftien jaar van verschralen en tweejaarlijks maaien deint hier elke zomer een gouden zee van grassen en wilde bloemen

Tuin stijl: Divers, van besloten cottageborders tot een weelderige prairietuin en landschappelijke elementen als bloemrijk hooiland.
Waar: Megchelen (Gelderland)
Grondsoort: Zavelgrond, rivierklei gemengd met zand.
Sinds: 1988
Afmetingen: 2,8 hectare, waarvan 3000 m² siertuin.

Ligging: Rondom een woonboerderij en tuinontwerpstudio, met het grootste deel op het zuidwesten.
Bijzonder: De eigenaar, zelf tuin- en landschapskunstenaar, gebruikt zijn borders als proeftuinen voor het uittesten van beplanting en nieuwe tuin- en landschapsvormen.
Ontwerp: Nico Wissing

De prairietuin werd bewust verdiept aangelegd. Een trap van cortenstaal leidt naar de lage bloemenzee

Ruim 35 jaar geleden startte Nico hier in Megchelen zijn eigen tuinontwerpbureau. Het organische pand dat hij daarvoor optrok naast de woonboerderij kreeg een groen sedumdak. Dat vooruitstrevende typeert de groenkunstenaar: thema's als duurzaamheid, biodiversiteit en het experimenteren met groen stonden altijd al boven aan zijn agenda. "Misschien wel omdat ik hier in de Achterhoek ben opgegroeid. Ik herinner me nog goed hoe rijk het landschap was voordat de monocultuur en verstedelijking oprukten. Ik voel een drang om het landschap te herstellen, de natuur meer ruimte te geven, mensen weer te verbinden met dat landschap." Nico's groene missie weerspiegelt in het bloemrijke hooiland achter de boerderij. Maar liefst twee hectare gaf hij op die manier terug aan de natuur. Vroeger reikte het Engelse raagrass hier tot aan de Canadese populieren op de steilrand. Na vijftien jaar van verschralen en tweejaarlijks maaien deint hier elke zomer een gouden zee van grassen en wilde bloemen. "Het was wonderlijk om te ontdekken dat heel veel soorten uit de oude flora hier weer staan; zuringen, klavers, slangenkruid, fluitenkruid en wilde peen. De zaden zaten waarschijnlijk nog in de grond. Toen ik de gewone koekoeksbloem hier voor het eerst zag bloeien, werd ik toch wel heel gelukkig. Echt zo'n wilde plant die ik me nog herinner uit het landschap van vroeger. Ook de distels zijn terug. En als een gevolg daarvan zien en horen we het distelvinkje

regelmatig. Dat ontroert me." Aan de rand van het land maakte Nico een grote takkenril. Hier stapelt hij al het snoeihout uit de tuin op. Ook laat hij brandnetels er hun gang gaan, een belangrijke waardplant voor vlinders als de atalanta en dagpauwoog. "We maaien het land hier in fases, zodat er altijd een deel blijft staan. Ook in de winter. Heel belangrijk voor veel insecten, waaronder vlinders. Die hangen als poppen aan de grassen of schuilen in de aarde. Het vervult me met trots als ik de koninginnenpage's zomers zie fladderen. Hét bewijs dat we het goed doen hier."

Lopen tussen bermboeketten

Aan de rand van de weide zaaide Nico een inheems zadenmengsel. Klaprozen, korenbloemen en koolzaad bloeien hier tot in de ezelwei. "Heerlijk om van te plukken." Tussen de bermboeketten loopt een pad richting de natuurlijke vijver. Een lievelingsplek van Nico en Yvonne. "Het geeft een mooi verstillend beeld. We genieten ook enorm van alle dieren die op het water af komen, de eenden, waterhoentjes en meerkoetjes. In het voorjaar zien we hoe de zwaluwen met hun pootjes modder van de kanten schrapen. Dat gebruiken ze om hun nesten te bouwen in onze kapschuur." Tegen de gevel van die kapschuur bouwde Nico een sfeervolle kas. Rieten matten voorkomen dat de temperatuur binnen subtropisch wordt. Op zondagochtend drinkt Nico hier graag een kop koffie tussen de druiventrossen. Ook werkt hij er regelmatig aan nieuwe ontwerpen. "We kijken er uit op de ommuurde Geurtuin. Een border met taxusbollen zorgt voor een mooie, rustige overgang van de kas naar de borders. Daar bloeien vaste planten als duizendblad, Kaukasische vergeet-mij-niet en diverse ramblers in warme tinten. De kas is een fijne, stille plek om even tot rust te komen."

Open tuin bij Nico

De privétuin van Nico Wissing is dit jaar geopend op 30 mei, 4 juli, 1 augustus en 5 september van 12.00-16.00 uur. Check van tevoren of de dagen doorgang kunnen vinden. Groepen zijn ook welkom op afspraak. Tip: in Doetinchem en omgeving vind je diverse bijzondere ontwerpen van Nico's hand. Zo realiseerde hij er de Waterschapstuin, waarin hij al experimenteerde met de 'superweide'. Ook de lokale Stadstuin is van zijn hand. Samen met tuinontwerpers Piet Oudolf en Jacqueline van der Kloet bouwt Nico momenteel aan het 'Park of Dutch Dreams' in hartje Doetinchem, dat volgend jaar opent. Meer informatie en voorbeelden van projecten vind je op www.nicowissing.com

Over de rozenbogen groeit onder meer een 'New Dawn'.

NATUURLIJKE LANDSCHAPSTUIN

Vingerhoedskruid en vaste korenbloemen (*Centaurea montana* 'Grandiflora') in de prairietuin.

De ezelweide is omzoomd door stukken wilde bloemenwei. Nico maait hier graspaden doorheen.

De moestuin van 100 m² is afgezet met een kastanjehouten hekwerk. Erin staat een kweepeer.

Zeeuws knoope (*Astrantia major* 'Alba').

